Shemuel, Week 85: 18:6-16 King David and Shaul

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

18:6-9 David, Shaul and the Nation

1. Radak to Shemuel I 18:7

שאול הכה באלפים בפלשתים ודוד מכה בהם רבבו'. או פירושו עם אלפיו ועם רבבותיו, כלומר כשמכה שאול בפלשתים מכה הוא לבדו כאילו עמו אלפי', ודוד לבדו מכה בפלשתי' מכה גדולה כאלו עמו רבבות:

Shaul struck thousands of Philistines, and David struck myriads of them. Or it means "with his thousands" and "with his myriads," meaning that when Shaul struck the Philistines, he himself struck as though there were thousands with him, and David alone struck the Philistines a great blow, as though myriads were with him.

2. Malbim to Shemuel I 18:7

אמרו שגדול הנצחון שנצח שאול ויונתן שהיה לו רק אלפים כנזכר למעלה, על נצחון דוד שהיו עמו רבבות ישראל. או כוונו במלת רבבות על האבנים שרבה (מענין רובה קשת...). אולם שאול לקח הדברים כפי פשטם כאילו כוונו שישראל אשר עם דוד רבים מאשר עם שאול. They said that the victory of Shaul and Yonatan was greater, for they only had thousands – as stated above – than David's victory, when he had myriads of Jews with him. Or, rivivot meant the stones he cast (like "shooter with the bow"...). But Shaul took the words simply, as though they meant that David had more Jews with him than Shaul had.

3. Malbim to Shemuel L18:7

לא המשוררות שהן המדברות דברי שיר כפי עצמות הדבור, רק המשחקות שהן הדוברות דברי שחוק, דבור בעל שתי פנים לעורר צחוק ושמחה...

Not the singers, who speak poetry according to actual speech, but those who play, who use wordplay, speech which could have multiple meanings, to arouse laughter and joy...

4. Rabbi Amnon Bazak, דוד בבית שאול

השירה בנויה על דרך ההדרגה הלשונית בלבד, בלא משמעות כמותית, ואדרבה: הנשים פתחו בשאול, שאותו ראו כדמות המרכזית. אנו מכירים פסוקים נוספים הבנויים בתבנית לשונית זו:

- וַרַדָפו מָכֶם חַמְשַה מֵאָה ומֶאָה מָכֶם רַבַבָה יַרְדֹפו (ויקרא כו:ח)
 - עיכָה יִרדֹף אֶחָד אֶלֶף ושְנַיִם יָנִיסו רְּבָבָה (דברים לב:ל)
 - יפֿל מִצְדָךְ אֵלֵף וּרְבַבָה מִימִינֵךְ (תהילים צא:ז) •

מפסוקים אלו עולה, שמדובר במבנה ספרותי שכיח... בלא שום העדפה של האבר השני על פני הראשון. מכל מקום, שאול פירש את הדברים כאילו נתנה השירה עדיפות לדוד על פניו...

The poem is constructed merely in the manner of increasing language, without a connotation of quantity. Just the opposite: The women started with Shaul, seeing him as the central figure! We know of other verses which are constructed with this linguistic form:

- "And 5 of you will pursue 100, and 100 of you will pursue 10,000" (Vayikra 26:8)
- "How could 1 pursue 1000, and 2 pursue 10,000" (Devarim 32:30)
- "1000 will fall from your side, and 10,000 from your right side" (Tehillim 91:7)

From these verses emerges that we are talking about a common literary form... without any elevation of the second part above the first. In any case, Shaul interpreted the words as though the song had elevated David over him...

5. Radak to Shemuel I 18:8

לא נשאר דבר גדולה שלא נתנו לו בדבריה' אלא שלא קראוהו "מלך".

No greatness remains that they did not give him with their words, other than that they didn't call him "King".

6. Ralbag to Shemuel II 1, Lesson 27

להמון קצת השפעה אלקית בידיעת העתידות... ולזה תמצא שכבר התפעל שאול זה האופן מההפעלות מדברי הנשים שהיו אומרות באלו השירים שיורה מה שכבר תהיה לדוד המלוכה... ולזה לא הוכיחן שאול על זה המאמר אבל היה שונא את דוד ואורב לו להפילו בדרך שלא השירים שיורה מה שכבר תהיה לדוד המלוכה... ולזה לא הוכיחן שאול על זה המאמר אבל היה שונא את דוד ואורב לו להפילו בדרך ממנו. The masses have a little Divine influence in knowing the future... Thus you find that Shaul was already moved in this way by the women's words, saying with these poems that the throne would already go to David... And therefore Shaul did not rebuke them for saying this, but he hated David and lay in wait for him, to kill him, so that he would not take

the throne from [Shaul] and his descendants. This form of information is what our Sages call a *bat kol*. And I think this is part of the complete form of sorcery, and more righteous than it.

7. Malbim to Shemuel I 18:9

נתן עניניו בלבו בחשבו כי הוא האיש שאמר הנביא "ונתנה לרעך הטוב ממך," ולכן התחיל לחשוב עליו מחשבות להרגו. He paid attention in his heart, thinking this was the man about whom the prophet had said, "And He has given it to your friend, who is greater than you." Therefore, he began to think thoughts about him, to kill him.

8. Talmud, Yevamot 76b

ולא ידע ליה? והכתיב "ויאהבהו מאד ויהי לו נושא כלים"! אלא אאבוה קא משאיל. ואביו לא ידע ליה? והכתיב "והאיש בימי שאול זקן בא באנשים" ואמר רב ואיתימא רבי אבא זה ישי אבי דוד שנכנס באוכלוסא ויצא באוכלוסא! ה"ק שאול: אי מפרץ אתי אי מזרח אתי. אי מפרץ אתי מלכא הוי, שהמלך פורץ לעשות דרך ואין ממחין בידו, אי מזרח אתי חשיבא בעלמא הוי...

But did he not know him? It says "And he loved him greatly, and he was a bearer of implements for him!" Rather, he asked about David's father. But did he not know his father? Doesn't Shemuel I 17:2 say, "And the man was old in Shaul's day, entering among men," and Rav or Rabbi Abba explained: This is Yishai, father of David, who entered with an entourage and exited with an entourage! This is what Shaul was saying: Is he from Peretz, or is he from Zerach? If he is from Peretz, he will be a king, for the king breaks through [poreitz] to make a path and none may protest. If he is from Zerach, he will just be someone important...

9. Professor Ruth Walfish, עיון חדש בשמ"א טו-יז, Megadim 32 (5760), pp. 64-65

הסיטואציה, התפאורה, הדמויות, כאילו נוהגות בצורה נורמלית, אבל בכל זאת, מתחת לפני השטח, מתרחשת דרמה אחרת: דווקא בעיתוי הזה, עם יציאת דוד לקרב, מתחילים שאול ואבנר לתפוס, כי מדובר כאן לא רק במאבק בין דוד וגלית, אלא גם בין דוד ושאול. אולי בגלל זה נמנע אבנר מלשאול את דוד ישירות בן מי הוא, כמו שציווהו שאול, כי העימות הישיר חייב להתקיים בין המלך הנוכחי לבין המלך העתידי (על פי פרק ט"ז). אבנר מחכה לסוף הקרב כדי להעמיד את דוד בפני שאול, כדי שהמלך עצמו ישאל את השאלה. The situation, the set, the figures, act as though in a normal way, but with all of this, beneath the surface, another drama is taking place; specifically at this time, as David access out to be the Should and Aymer bosin to grace that this is not only

is taking place: specifically at this time, as David goes out to battle, Shaul and Avner begin to grasp that this is not only a battle between David and Goliath, but also between David and Shaul.

Perhaps this is why Avner declines to directly ask David whose son he is, as instructed by Shaul. The direct confrontation must take place between the current king and the future king (as per Chapter 16). Avner waits for the end of the battle to stand David before Shaul, so that the king himself will ask the question.

10. Malbim to Shemuel I 18:8

."ועוד לו אך המלוכה." כי הלא בחיר העם הוא המולך, ואם רוב העם אחריו המלוכה עמו בכח, ועוד לא חסר לו רק המלוכה בפועל. "And further, for him, only the throne." For the choice of the nation reigns, and if most of the nation is behind him then the throne is his in potential, and all he lacks further is the throne in actuality.

11. Midrash, Mechilta d'R' Yishmael Beshalach Shirah 1

...'וגו'... לא כענין שנאמר להלן "ותצאנה הנשים מכל ערי ישראל לשיר ודם, לא כענין שנאמר להלן "ותצאנה הנשים מכל ערי לשיר ודם, לא כענין שנאמר להלן "ותצאנה הנשים מכל ערי ישראל לשיר They said it of Gd, they did not say it of flesh and blood, unlike what it says further along...

18:10-16 Shaul fears David

12. Rashi to Shemuel I 18:10

"ואשתטי" - נביא ושוטה מדברים דברי רמזים שאינם ניכרים:

"And he was irrational" – A prophet and an irrational person speak in hints that are unintelligible.

13. Abarbanel to Shemuel I 18:10

ה"נביא" הוא המושפע באמת מד' יתברך, וה"מתנבא" הוא האיש המכין עצמו ומשתדל לדעת העתידות ומתבודד אליהם. וכמוהו (במדבר יא:כז) "אלדד ומידד מתנבאים במחנה," רוצה לומר מתבודדים ומשתדלים להיות נביאים. ואם כן לא כוון הכתוב בכאן שבא לשאול חולי ורוח רעה מאת ד', ושהיה מדבר דברי שטות כדעת המתרגם וכלל המפרשים, כי אם שהיה מחשב באותה הכוונה הרעה אשר היה לקל יתברך עליו, והיה מתנבא בעצמו מה שיהיה... שדוד היה באמת יורש מלכותו.

The *navi* is the one truly influenced by Gd, and the *mitnabei* is the one who prepares himself and tries to know the future and secludes himself toward that end. Like Bamidbar 11:27, "Eldad and Meidad are *mitnabei* in the camp," meaning secluding themselves and trying to be prophets. And if so, the text here did not mean that illness and *ruach ra'ah* came to Shaul from Gd, and that he spoke irrationally, as the *Metargem* and the commentators in general said. Rather, he thought about that bad intent that Gd had for him, and he was *mitnabei* himself regarding what would be... that David would truly receive his throne.

14. Abarbanel to Yeshayah 13:1

ופעמים תקרא "נבואה" מפני שידבר אותה הנביא ויפרסמנה אל בני אדם, כי היא מגזרת 'ניב שפתים', או שתקרא כן לפי שתבא אליו מחוץ... שהוא לשון 'ביאה'.

15. Ralbag to Shemuel I 16:13

והנה ספר שהיום ההוא צלחה רוח ד' אל דוד בדרך שהיה מצליח בכל אשר היה עושה, וסרה רוח ד' מעם שאול שהיתה לו תחלה בכל אשר יפנה. וחבב הש"י שבעתהו רוח רעה להמיתו בלא עתו כי מאסהו ממלך עם שזה היה כלי להתקרב דוד אל המלוכה. ברוך ד' אשר לו נתכנו עלילות: It told that on that day, the spirit of Gd was manifest on David such that he succeeded in all he did, and the spirit of Gd left Shaul; he had possessed it at first, in all he did. And Gd caused an evil spirit to frighten him, to kill him before his time, for He rejected him from monarchy – even as this was also a means of drawing David to the throne. Blessed is Gd; all plans are His.

16. Abarbanel to Shemuel I 16:14

יגיד הכתוב שמיד כאשר נמשח דוד למלך מיד צלחה עליו רוח אלקין קדישין ומיד סרה רוח מעם שאול, והיתה אצלי הסבה בזה לפי שלא היה זה הרוח לבד רוח הגבורה אשר ימצא בגבורים רבים יחד, אבל היה הרוח גודל הלב ברוח משפט... כפי הראוי למלך ישראל בפרט, וזה היה בלתי אפשרי שימצא בשניהם יחד... ולזה לא נזכר בשאול קודם לזה שסרה ממנו רוח ד' גם אחרי חטאו וגזרת ענשו כי אם אחרי שנמשח דוד. ואמנם אמרו "ובעתתו רוח רעה מאת ד" אפשר שנאמר שייחס זה אל ד' יתברך להיותו הסבה הראשונה בכל הדברים... או שהיה זה מכלל ענשו... שהיה מחשב תמיד שד' סר מעליו ויהי אויבו, ושזה הדמיון סבב לו החולי והרעד, ויהיה אם כן אמרו "מאת ד", פירושו מסבת היות הקל יתברך נפרד ממנו, לא שיהיה הקל יתברך הוא הפועל לחולי ההוא בעצם.

The text said that immediately after David was anointed as king, the spirit of Gd was manifest upon him, and it immediately left Shaul. I think this was because this spirit was not only a spirit of might, as may be found in many mighty people together, but it was a spirit of magnitude of heart, a spirit of justice... as is suited for an Israelite king, specifically. This could not exist for two people together... And therefore it did not mention for Shaul before this that the spirit of Gd had left him, even after his sin and the decree of his punishment, but only after David was anointed.

In truth, when it said, "And an evil spirit from before Gd frightened him," perhaps we could say that it attributed this to Gd as the First Cause for everything... Or, that it was part of his punishment...

[Or] that he perpetually thought that Gd had left him and become his foe, and this imagined thought caused his illness and anxiety, so that when it said "from before Gd," it meant because Gd separated from him. Not that Gd actively created the illness.

17. Abarbanel to Shemuel I 18:10

וידמה שאמר "ממחרת" להגיד ששאול התפעל מאד מדברי הנשים.... ועיין בדוד בחשבו בלבו אולי הוא זה אשר עליו אמר שמואל "ונתנה לרעך הטוב ממך," לפי שלקח סימן מדברי הנשים שתגדל מעלת דוד על מעלתו והוא אות מלכות. ובהיות הדמיון גובר בו, "רעיוניו על משכביו סליקו" ולכן ביום מחרתו עברה על שאול רוח אלקים רעה.

18. Ralbag to Shemuel I 18:11

והנה עזר הש"י את דוד ונשמר מזה כשנטה מפניו שני פעמים.

19. Abarbanel to Shemuel I 18:11

והיה מראה פנים שעשה זה שלא במתכוון, והיה רצונו כפי האמת להרגו בערמה ליראתו פן ימלוך ויסירהו ממלכותו. ודוד בהיותו מנגן היו עיניו בידו ושלא במתכוון הסב עצמו מפניו שלא מדעתו וניצול.

20. Malbim to Shemuel I 18:13

חשב להשפילו שלא יהיה עוד קרוב למלך ושר צבא, רק שר אלף...